

(Kort bemærkning).

Henning Rasmussen (S):

Det må da være gået op for hr. Thor Pedersen, at der er himmelvid forskel på den økonomiske udvikling både på indtægtssiden og på udgiftssiden for landets kommuner. Beskatningsgrundlaget og udgiftspresset er meget forskelligt, men vores udligning både på skattesiden og på udgiftssiden er jo ikke en 100 pct.s udligning, men en delvis udligning.

Hr. Thor Pedersen vil stadig væk lade, som om kommunerne mere eller mindre selvfor skylt er kommet i de økonomiske vanskeligheder, som regeringen skaber for dem.

Agerschou (SF):

Forslaget indeholder den endelige og omberegnete fastsættelse af de bloktilskudsnedskæringer, folketings vedtog i december, altså en omfordeling blandt kommunerne, som hr. Henning Rasmussen nu har været meget inde på i diskussionen med venstres repræsentant.

Samtidig indeholder forslaget den efterhånden vanemæssige nye nedskæring af bloktilskuddene for 1986, denne gang på 3 mia kr., heraf 2,3 mia kr. for primærkommunernes og 0,7 mia kr. for amtskommunernes vedkommende.

Nok en gang begrundes nedskæringerne med, at der er tale om et konjunkturbetinget overskud, som det også blev fremhævet fra flere sider i december, hvor dette udtryk første gang blev lanceret i forbindelse med kommunernes økonomi, så der er tale om et elastikbegreb. Finansministeren kan til enhver tid trække et eller andet tal op af sin hat og beslutte, at der er tale om et konjunkturbetinget overskud. Der er ikke tale om et objektivt begreb, og det er såmænd heller ikke meningen, selv om man i lovforslagets bemærkninger lader, som om det er tilfældet.

Det bliver spændende at se, hvad regeringen agter at gøre, når bloktilskuddene på et eller andet tidspunkt er helt forsvundet. Hvordan vil man så lægge sin klamme hånd på kommunernes økonomi? Adskillige kommunalpolitikere, jeg har talt med, frygter, at staten så vil opfinde en ny skatteform, nemlig at kommunerne skal til at betale formsskat, og det skulle såmænd ikke undre os. At der

vil blive foretaget en eller anden form for skarpretterangreb, er der nok ikke tvivl om.

For hvis man skulle være i tvivl om regeringens egentlige hensigt, nemlig en stadig mere central styring af kommunernes økonomi, skal man blot studere bemærkningerne til dette lovforslag. Et eller andet sted diskuteres på baggrund af finansieringsudvalgets betænkning, hvilken model der skal bruges, når nu regeringen har besluttet, at kommunerne skal have et uændret aktivitetsniveau, og når regeringen samtidig har besluttet, at der skal inddrages beløb.

Det kan ske enten ved en nedsættelse af de kommunale skattesatser, som så skal modsvares af tilsvarende statslige skatteforhøjelser, eller ved en reduktion af bloktilskuddene. Modellerne kaldes henholdsvis skattemodellen og tilskudsmodellen. Efter finansieringsudvalgets opfattelse har de to modeller den samme finanspolitiske virkning. Hvorfor vælger regeringen så at nedsætte bloktilskuddene? Det fremgår med al ønskelig tydelighed af bemærkningerne:

»Regeringens væsentligste argument for tilskudsmodellen er, at den er et mere effektivt middel til at styre kommunernes økonomi.«

Det er klar tale. Når man kan vælge mellem to måder at gøre tingene på, som har samme virkning, vælger man den, der mest effektivt kan kvæle kommunernes økonomiske selvforvaltning. Det har været regeringens hensigt gennem tre år, og det vil det blive ved med at være, lige så længe denne regering har magten.

Lovforslaget indeholder endvidere en særlig støtte til Københavns kommune under visse betingelser, som der står mellem to tankestreger i bemærkningerne. Til gengæld for tilskuddet skal Københavns kommune opføre sig ordentligt, med andre ord gøre, hvad indenrigsministeren siger. Guderne skal vide, at der er meget, der kunne og burde ændres i Københavns kommune, men hvis det skal ske efter indenrigsministerens pegepind, vil det blot gøre problemerne for befolkningen større.

Sådan som vi vurderer det, er der faktisk tale om, at indenrigsministeren er på vej med de første skridt til at sætte København under almindelig central statsadministration fra et eller andet kontor i ministeriet.